



1788

# Consideratio motus singularis, qui in filo perfecte flexili locum habere potest

Leonhard Euler

Follow this and additional works at: <https://scholarlycommons.pacific.edu/euler-works>

 Part of the [Mathematics Commons](#)

Record Created:

2018-09-25

## Recommended Citation

Euler, Leonhard, "Consideratio motus singularis, qui in filo perfecte flexili locum habere potest" (1788). *Euler Archive - All Works*. 618. <https://scholarlycommons.pacific.edu/euler-works/618>

This Article is brought to you for free and open access by the Euler Archive at Scholarly Commons. It has been accepted for inclusion in Euler Archive - All Works by an authorized administrator of Scholarly Commons. For more information, please contact [mgibney@pacific.edu](mailto:mgibney@pacific.edu).

CONSIDERATIO  
MOTVS PLANE SINGVLARIS,  
QVI IN FILO PERFECTE FLEXILI LOCVM  
HABERE POTEST.

Auctore  
L. EVLERO.

*Conuent. exhib. d. 5. Iun. 1775.*

§. I.

Quaquam theoria non solum aequilibrii sed etiam motus pro omnibus filis tam perfecte flexibilibus quam etiam elasticis ita perfecte sit explorata, vt nihil amplius desiderari posse videatur: tamen formulae pro motu determinando traditae etiamnunc omni vsu caruerunt; cum pro nullo adhuc casu motus huiusmodi filorum definiri potuerit exceptis solis illis casibus, quibus talia fila motum reciprocum seu oscillatorium eumque adeo infinite paruum recipere valent. Huius autem defectus causa nequitiam theoriae mechanicae est tribuenda sed vnica imperfectioni analyseos adscribi debet: ita vt ante vix quicquam in hoc genere sperari possit, quam scientia analyseos insignia incrementa acceperit.

§. 2. Quin etiam casus simplicissimus, quo motus fili perfecte flexilis a nullis plane viribus sollicitati in eodem plano concitari potest, nullis adhuc artificijs a me quidem adhibitis

bitis expediri potuit. Quod quidem eo minus est mirandum, cum si loco fili considerentur plures virgae ita inuicem iunctae, ut circa iuncturas liberrime commoueri queant, motus nullo adhuc modo perfecte assignari potuerit, statim ac plures duabus virgis hoc modo fuerint coniunctae.

Tab. IV.

Fig. I.

§. 3. Quo igitur summas has difficultates penitus perspiciamus, consideremus filum quodcunque flexile E Y F quod a viribus quibuscunque sollicitatum in ipso plano tabulae utcumque promoueatur, et sumta in hoc plano recta fixa O A, pro axe habenda, elapso tempore  $t$  teneat filum situm in figura exhibitum E Y F, a cuius puncto quocunque indefinito Y ad axem ducatur normalis Y X, vocenturque coordinatae O X =  $x$  et X Y =  $y$ , ipsa autem portio fili E Y =  $s$ , ut sit  $\partial x^2 + \partial y^2 = \partial s^2$ . Tum vero hoc tempore fili elementum Y  $y = \partial s$  sollicitetur a duabus viribus Y P = P  $\partial s$  et Y Q = Q  $\partial s$ , quarum directiones sint coordinatis parallelae. Quibus positis manifestum est, ambas coordinatas  $x$  et  $y$  spectari debere tanquam functiones duarum variabilium, arcus scilicet E Y =  $s$  ac temporis  $t$ . Vnde sumto tempore  $t$  constante, ut fili figura quam ipso tempore tenet exploretur, erit per ea quae de functionibus duarum variabilium iam satis sunt explicata,  $\partial x = \partial s (\frac{\partial x}{\partial s})$  et  $\partial y = \partial s (\frac{\partial y}{\partial s})$ , hincque ergo  $(\frac{\partial x}{\partial s})^2 + (\frac{\partial y}{\partial s})^2 = 1$ . At vero sumto solo tempore  $t$  variabili, manente arcu E Y =  $s$  inuariato, coordinatae  $x$  et  $y$  pro eodem fili puncto Y ita variabunt, ut sit  $\partial x = \partial t (\frac{\partial x}{\partial t})$  et  $\partial y = \partial t (\frac{\partial y}{\partial t})$ , vbi notetur formulam  $(\frac{\partial x}{\partial t})$  exprimere celeritatem puncti  $y$  secundum directionem Y P, et  $(\frac{\partial y}{\partial t})$  celeritatem secundum directionem Y Q, vnde porro acceleratio motus pro puncto Y secundum directionem Y P erit =  $(\frac{\partial^2 x}{\partial t^2})$  et secundum directionem Y Q =  $(\frac{\partial^2 y}{\partial t^2})$ . Praeterea

terea vero hic erit monendum, etiam ipsas vires sollicitantes  $P$  et  $Q$  vtcunque a tempore  $t$  pendere posse.

§. 4. His expositis secundum praecepta pro motu huius fili tradita ex viribus sollicitantibus deriuentur isti valores:

$$P' = P - \frac{1}{2g} \left( \frac{\partial \partial x}{\partial t^2} \right) \text{ et } Q' = Q - \frac{1}{2g} \left( \frac{\partial \partial y}{\partial t^2} \right),$$

vbi  $g$  denotat altitudinem lapsus grauium pro vno minuto secundo, siquidem tempus  $t$  in minutis secundis exprimere lubuerit. Tum vero hic littera  $s$  non solum nobis longitudinem arcus  $EY$  sed etiam eius pondus denotare assumitur, quandoquidem filo per totam longitudinem eandem crassitiem tribuimus.

§. 5. Per has autem quantitates deriuatas  $P'$  et  $Q'$  totus fili motus ex hac aequatione satis simplici inuestigari debet

$$\left( \frac{\partial y}{\partial s} \right) \int P' \partial s - \left( \frac{\partial x}{\partial s} \right) \int Q' \partial s = 0.$$

In quibus formulis integralibus sola quantitas  $s$  pro variabili est habenda, tempore  $t$  manente constante. Hinc igitur si loco  $P'$  et  $Q'$  substituamus eorum valores, aequatio nostra pro motu determinando erit

$$\left( \frac{\partial y}{\partial s} \right) \int P \partial s - \left( \frac{\partial x}{\partial s} \right) \int Q \partial s = \frac{1}{2g} \left( \frac{\partial y}{\partial s} \right) \int \partial s \left( \frac{\partial \partial x}{\partial t^2} \right) - \frac{1}{2g} \left( \frac{\partial x}{\partial s} \right) \int \partial s \left( \frac{\partial \partial y}{\partial t^2} \right).$$

Praeterea vero si tensio fili hoc tempore in puncto  $Y$  ponatur  $= T$ , erit

$$T = - \left( \frac{\partial x}{\partial s} \right) \int P' \partial s - \left( \frac{\partial y}{\partial s} \right) \int Q' \partial s, \text{ siue}$$

$$T = - \left( \frac{\partial x}{\partial s} \right) \int P \partial s - \left( \frac{\partial y}{\partial s} \right) \int Q \partial s + \frac{1}{2g} \left( \frac{\partial x}{\partial s} \right) \int \partial s \left( \frac{\partial \partial x}{\partial t^2} \right) + \frac{1}{2g} \left( \frac{\partial y}{\partial s} \right) \int \partial s \left( \frac{\partial \partial y}{\partial t^2} \right).$$

§. 6. Quod si ergo filum a nullis plane viribus sollicitari ponamus, ita vt motus filr flexilis super plano horizon- tali vtcunque proiecti determinari debeat, ob vires  $P = 0$  et

$Q=0$ , tota motus determinatio pendebit a resolutione huius aequationis satis simplicis:

$$0 = \left(\frac{\partial y}{\partial s}\right) \int \partial s \left(\frac{\partial \partial x}{\partial t^2}\right) - \left(\frac{\partial x}{\partial s}\right) \int \partial s \left(\frac{\partial \partial y}{\partial t^2}\right),$$

quae autem quomodo tractari debeat nullo plane modo perspicitur. Tum vero tensio euadet:

$$T = \frac{1}{2g} \left(\frac{\partial x}{\partial s}\right) \int \partial s \left(\frac{\partial \partial x}{\partial t^2}\right) + \frac{1}{2g} \left(\frac{\partial y}{\partial s}\right) \int \partial s \left(\frac{\partial \partial y}{\partial t^2}\right).$$

Quamobrem Geometrae erunt hortandi, ut omnes vires intendere velint ad resolutionem huius aequationis expediendam.

§. 7. Equidem meos conatus etiam irritos hic communicare non dubito dum forte aliis occasionem praebere poterunt feliciori successu hunc laborem exsequendi. Primo igitur mihi erat propositum, hanc aequationem:

$$\left(\frac{\partial y}{\partial s}\right) \int \partial s \left(\frac{\partial \partial x}{\partial t^2}\right) = \left(\frac{\partial x}{\partial s}\right) \int \partial s \left(\frac{\partial \partial y}{\partial t^2}\right),$$

a formulis integralibus liberare, quem in finem loco functionum  $x$  et  $y$  alias  $u$  et  $v$  in calculum introduxi, ponendo

$$\int \partial s \left(\frac{\partial \partial x}{\partial t^2}\right) = \left(\frac{\partial \partial u}{\partial t^2}\right) \text{ et } \int \partial s \left(\frac{\partial \partial y}{\partial t^2}\right) = \left(\frac{\partial \partial v}{\partial t^2}\right),$$

hinc autem differentiando sola variabili adhibita  $s$ , prodibit

$$\frac{\partial \partial x}{\partial t^2} = \frac{\partial^3 u}{\partial s \partial t^2} \text{ et } \frac{\partial \partial y}{\partial t^2} = \frac{\partial^3 v}{\partial s \partial t^2}.$$

Hinc autem porro colligemus, dum nunc solam  $t$  ut variabilem spectamus, cum sit  $\partial t \left(\frac{\partial \partial x}{\partial t^2}\right) = \partial t \left(\frac{\partial^3 u}{\partial s \partial t^2}\right)$ , erit integrando  $\left(\frac{\partial x}{\partial t}\right) = \left(\frac{\partial \partial u}{\partial s \partial t}\right) + E$ , quae constans  $E$  etiam arcum  $s$  vtcunque in se complecti potest, eodemque modo erit  $\left(\frac{\partial y}{\partial t}\right) = \left(\frac{\partial \partial v}{\partial s \partial t}\right) + F$ . Hae aequationes porro ducantur in  $\partial t$  ac denuo integrentur manente  $s$  constante, prodibit

$$x = \left(\frac{\partial u}{\partial s}\right) + E t + G \text{ et } y = \left(\frac{\partial v}{\partial s}\right) + F t + H,$$

vbi  $E, F, G, H$  possunt esse functiones ipsius  $s$  tantum.

§. 8. Hos valores denuo differentiemus sumta sola  $s$  pro variabili ac positis breuitatis gratia  $\partial E = E' \partial s$ ,  $\partial F = F' \partial s$ ,  $\partial G = G' \partial s$  et  $\partial H = H' \partial s$ , obtinebimus.

$$\left(\frac{\partial x}{\partial s}\right) = \left(\frac{\partial \partial u}{\partial s^2}\right) + E' t + G' \text{ et } \left(\frac{\partial y}{\partial s}\right) = \left(\frac{\partial \partial v}{\partial s^2}\right) + F' t + H'.$$

Quare cum esse oporteat  $\left(\frac{\partial x}{\partial s}\right)^2 + \left(\frac{\partial y}{\partial s}\right)^2 = 1$ , omisissis functionibus adiectis  $E, F, G, H$ , requiritur vt fiat  $\left(\frac{\partial \partial u}{\partial s^2}\right)^2 + \left(\frac{\partial \partial v}{\partial s^2}\right)^2 = 1$ .

Tum vero ipsa aequatio pro motu inducet hanc formam:

$$\left(\frac{\partial \partial v}{\partial s^2}\right) \cdot \left(\frac{\partial \partial u}{\partial t^2}\right) = \left(\frac{\partial \partial u}{\partial s^2}\right) \cdot \left(\frac{\partial \partial v}{\partial t^2}\right),$$

vbi quidem breuitati consulentes functiones illas arbitrarias ipsius  $s$  praetermisimus. Simili modo pro tensione habebimus:

$$T = \frac{1}{2g} \left(\frac{\partial \partial u}{\partial s^2}\right) \cdot \left(\frac{\partial \partial u}{\partial t^2}\right) + \frac{1}{2g} \left(\frac{\partial \partial v}{\partial s^2}\right) \cdot \left(\frac{\partial \partial v}{\partial t^2}\right).$$

§. 9. Totum ergo negotium iam huc est reductum, quemadmodum ambas functiones ipsarum  $s$  et  $t$ , quas posuimus  $u$  et  $v$ , comparatas esse oporteat, vt fiat

$$\left(\frac{\partial \partial v}{\partial s^2}\right) \cdot \left(\frac{\partial \partial u}{\partial t^2}\right) = \left(\frac{\partial \partial u}{\partial s^2}\right) \cdot \left(\frac{\partial \partial v}{\partial t^2}\right),$$

sive vt haec proportio non parum elegans locum habeat:

$$\frac{\partial \partial u}{\partial s^2} : \frac{\partial \partial u}{\partial t^2} = \frac{\partial \partial v}{\partial s^2} : \frac{\partial \partial v}{\partial t^2},$$

cui quidem conditioni haud difficulter infinitis modis satisfieri potest. At vero altera conditio adimplenda nunc maximae difficultati videtur obnoxia, vt scilicet euadat  $\left(\frac{\partial \partial u}{\partial s^2}\right)^2 + \left(\frac{\partial \partial v}{\partial s^2}\right)^2 = 1$ . Hinc igitur manifesto perspicitur, hunc casum, qui sine dubio in hoc genere tanquam simplicissimus est spectandus, tantis difficultatibus ac tenebris etiamnunc esse inuolutum, vt nulla plane via pateat ad scopum optatum perueniendi.

§. 10. Talis reductio etiam in genere fieri potest in aequatione latissime patente:

$2g\left(\frac{\partial y}{\partial s}\right)fP\partial s - 2g\left(\frac{\partial x}{\partial s}\right)fQ\partial s = \left(\frac{\partial y}{\partial s}\right)f\partial s\left(\frac{\partial^2 x}{\partial t^2}\right) - \left(\frac{\partial x}{\partial s}\right)f\partial s\left(\frac{\partial^2 y}{\partial t^2}\right)$ ,  
 atque adeo facilius ita instituetur. Ponatur statim  $x = \left(\frac{\partial u}{\partial s}\right)$  et  
 $y = \left(\frac{\partial v}{\partial s}\right)$ . Hinc igitur erit  $\left(\frac{\partial x}{\partial s}\right) = \left(\frac{\partial^2 u}{\partial s^2}\right)$  et  $\left(\frac{\partial y}{\partial s}\right) = \left(\frac{\partial^2 v}{\partial s^2}\right)$ , ita  
 ut nunc esse debeat  $\left(\frac{\partial^2 u}{\partial s^2}\right)^2 + \left(\frac{\partial^2 v}{\partial s^2}\right)^2 = 1$ . Porro vero erit  $\left(\frac{\partial x}{\partial t}\right) =$   
 $\left(\frac{\partial^2 u}{\partial s \partial t}\right)$  et  $\left(\frac{\partial y}{\partial t}\right) = \left(\frac{\partial^2 v}{\partial s \partial t}\right)$ , quae formulae exprimunt celeritates puncti  
 Y secundum directiones YP et YQ. Tum vero habebimus  
 insuper  $\left(\frac{\partial^2 x}{\partial t^2}\right) = \left(\frac{\partial^3 u}{\partial s \partial t^2}\right)$  et  $\left(\frac{\partial^2 y}{\partial t^2}\right) = \left(\frac{\partial^3 v}{\partial s \partial t^2}\right)$ , atque nunc inte-

$$\int \partial s \left(\frac{\partial^2 x}{\partial t^2}\right) = \left(\frac{\partial^2 u}{\partial t^2}\right) + \Gamma : t \text{ et}$$

$$\int \partial s \left(\frac{\partial^2 y}{\partial t^2}\right) = \left(\frac{\partial^2 v}{\partial t^2}\right) + \Delta : t,$$

vbi functiones quascunque temporis loco constantium sunt ad-  
 iectae, propterea quod in istis integrationibus tempus  $t$  ut con-  
 stans est spectatum. Quamobrem si vires P et Q etiam  $x$  vel  
 $y$  involuunt, hoc modo tota aequatio inter binas functiones  $u$   
 et  $v$  subsistet.

§. 11. Nihilo vero minus nullum adhuc fructum mi-  
 hi quidem hinc percipere licuit, ac praecipua huius difficulta-  
 tis causa in hoc sita esse videtur: quod innumeras figuras di-  
 versas quas filum successiue induit, vix ullo modo ita per cal-  
 culum exprimere licet, ut ad quoduis tempus definiri queat  
 quales functiones ipsarum  $s$  et  $t$  binae coordinatae  $x$  et  $y$  sint  
 futurae. Hanc ob rem istud argumentum ordine inuerso tra-  
 ctare institui, dum scilicet ad quoduis tempus figuram fili tan-  
 quam datam spectabo atque in vires P et Q inquiram, quae  
 filo talem motum imprimere valeant.

### Status quaestionis.

Tab. IV. §. 12. Sumamus igitur initio, vbi erat  $t = 0$ , filum  
 Fig. 2. super plano horizontali in directum fuisse extensum, ita ut si-  
 tum

tum tenuerit EF, eiusque longitudinem EF statuamus =  $a$ .  
 Hinc vero elapso tempore =  $t$  acceperit figuram EYF, quae Tab. II.  
 sit arcus circularis rectam EF pro axe assumptam tangens in Fig. 2.  
 ipso puncto E, ita ut fili terminus E perpetuo maneat immo-  
 tus. Radius autem huius circuli sit EO =  $r$ , functio quae-  
 cunque data temporis  $t$ , unde necesse est ut posito  $t = 0$  ista  
 functio  $r$  euadat infinita. Sit nunc EY portio quaecunque  
 indefinita fili =  $s$ , ductoque radio OY erit angulus EOY =  $\frac{s}{r}$ ,  
 cuius sinus erit  $\frac{EX}{EO} = \frac{x}{r}$ , cosinus vero  $1 - \frac{y}{r}$ , unde coor-  
 dinatae EX =  $x$  et XY =  $y$  ita per binas variables  $s$  et  $t$   
 exprimentur, ut sit  $x = r \sin. \frac{s}{r}$  et  $y = r (1 - \cos. \frac{s}{r})$ . Qui-  
 bus positis quaestio soluenda huc redit: ut inuestigentur vires  
 P et Q, quae filo talem motum qualem hic descripsimus in-  
 ducere valeant. Quae quidem quaestio maxime adhuc erit in-  
 determinata, propterea quod pro motu determinando unicam  
 tantum habemus aequationem:

$$2g \left( \frac{\partial y}{\partial s} \right) / P \partial s - 2g \left( \frac{\partial x}{\partial s} \right) / Q \partial s = \left( \frac{\partial y}{\partial s} \right) \partial s \left( \frac{\partial^2 x}{\partial t^2} \right) - \left( \frac{\partial x}{\partial s} \right) \partial s \left( \frac{\partial^2 y}{\partial t^2} \right),$$
  
 unde alterutra quantitatum P et Q arbitrio nostro relinquetur.

### Euolutio formularum

in hanc aequationem ingredientium.

§. 13. Cum littera  $r$  sit functio temporis  $t$  tantum, sum-  
 ta sola  $s$  variabili impetrabimus has formulas  $\left( \frac{\partial x}{\partial s} \right) = \cos. \frac{s}{r}$  et  
 $\left( \frac{\partial y}{\partial s} \right) = \sin. \frac{s}{r}$ , unde sponte fit  $\left( \frac{\partial x}{\partial s} \right)^2 + \left( \frac{\partial y}{\partial s} \right)^2 = 1$ , vti rei na-  
 tura postulat. Sumto autem solo tempore  $t$  variabili ponamus  
 breuitatis gratia  $\partial r = r \partial t$ , ac differentiando reperiemus

$$\left( \frac{\partial x}{\partial t} \right) = r' \sin. \frac{s}{r} - \frac{r's}{r} \cos. \frac{s}{r} \text{ et}$$

$$\left( \frac{\partial y}{\partial t} \right) = r' (1 - \cos. \frac{s}{r}) - \frac{sr'}{r} \sin. \frac{s}{r}.$$

§. 14. Hae formulae cum ambas celeritates puncti  $Y$  exprimant, hinc istas celeritates pro statu fili initiali, vbi erat  $t = 0$  filumque in directum extensum, cognoscere licebit, id quod patebit si statuamus  $r = \infty$ . Tum igitur erit  $\sin. \frac{s}{r} = \frac{s}{r}$  et  $\cos. \frac{s}{r} = 1 - \frac{s s}{2 r r}$ , ex quo pro hoc casu erit

$$\left(\frac{\partial x}{\partial t}\right) = \frac{r' s s}{2 r r} \text{ et } \left(\frac{\partial y}{\partial t}\right) = -\frac{r' s s}{2 r r}.$$

Videndum igitur est, num istae formulae casu  $r = \infty$  seu  $t = 0$  valores finitos recipere queant nec ne, id quod ab indole functionis  $r$  pendet. Veluti si sit  $r = \frac{1}{t^n}$  ita vt exponents  $n$  sit positivus, quoniam posito  $t = 0$  fieri debet  $r = \infty$ , eritque  $r' = -\frac{n}{t^{n+1}}$ , hoc casu habebitur

$$\left(\frac{\partial x}{\partial t}\right) = -\frac{1}{2} n s^3 t^{2n-1} \text{ et } \left(\frac{\partial y}{\partial t}\right) = +\frac{1}{2} n s s t^{2n-1}.$$

Hinc ergo intelligitur si  $n$  sit 1 fore

$$\left(\frac{\partial x}{\partial t}\right) = -\frac{1}{2} s^3 t = 0 \text{ et } \left(\frac{\partial y}{\partial t}\right) = \frac{1}{2} n s s.$$

Quo igitur casu sola celeritas  $\left(\frac{\partial x}{\partial t}\right)$  evanescit. At si fuerit  $n = \frac{1}{2}$ , fiet  $\left(\frac{\partial x}{\partial t}\right) = -\frac{1}{4} s^3$ . Altera vero  $\left(\frac{\partial y}{\partial t}\right) = \frac{s s}{4 \sqrt{t}} = \infty$ . Hinc igitur patet, pro indole functionis  $r$  evenire posse vt celeritates initiales modo fiant  $= 0$ , modo determinatum obtineant valorem, modo etiam in infinitum excrescant, solo termino E ipso excepto vbi  $s = 0$ , ille enim certe quiescere necesse est.

§. 15. Progrediamur nunc etiam ad differentialia secunda fumendo solum  $t$  variabile, quem in finem statuamus  $\partial r' = r'' \partial t$ , et subducto calculo reperiemus:

$$\begin{aligned} \left(\frac{\partial^2 x}{\partial t^2}\right) &= r'' \sin. \frac{s}{r} - \frac{r'' s}{r} \cos. \frac{s}{r} - \frac{r' r' s s}{r^3} \sin. \frac{s}{r} \text{ et} \\ \left(\frac{\partial^2 y}{\partial t^2}\right) &= r'' (1 - \cos. \frac{s}{r}) - \frac{r'' s}{r} \sin. \frac{s}{r} + \frac{r' r' s s}{r^3} \cos. \frac{s}{r}. \end{aligned}$$

===== (III) =====

§. 16. Nunc igitur has formulas ducamus in  $\partial s$  easque ita integremus vt sola quantitas  $s$  pro variabili habeatur, ac reperiemus:

$$\begin{aligned} \int \partial s \left( \frac{\partial \partial x}{\partial t^2} \right) &= r'' \int \partial s \sin. \frac{s}{r} - \frac{r''}{r} \int s \partial s \cos. \frac{s}{r} \\ &\quad - \frac{r' r'}{r s} \int s s \partial s \sin. \frac{s}{r} + \Gamma : t, \end{aligned}$$

eodemque modo

$$\begin{aligned} \int \partial s \left( \frac{\partial \partial y}{\partial t^2} \right) &= r'' s - r'' \int \partial s \cos. \frac{s}{r} - \frac{r''}{r} \int s \partial s \sin. \frac{s}{r} \\ &\quad + \frac{r' r'}{r s} \int s s \partial s \cos. \frac{s}{r} + \Delta : t, \end{aligned}$$

vbi loco constantium adiecimus functiones quascunque ipsius  $t$ , propterea quod tempus spectatum est vt constans.

§. 17. Superest igitur tantum vt formulas integrales euoluamus, hoc modo:

$$\begin{aligned} \int \partial s \sin. \frac{s}{r} &= -r \cos. \frac{s}{r}; \quad \int \partial s \cos. \frac{s}{r} = r \sin. \frac{s}{r}; \\ \int s \partial s \cos. \frac{s}{r} &= r s \sin. \frac{s}{r} + r r \cos. \frac{s}{r}; \\ \int s \partial s \sin. \frac{s}{r} &= -r s \cos. \frac{s}{r} + r r \sin. \frac{s}{r}; \\ \int s s \partial s \sin. \frac{s}{r} &= -r s s \cos. \frac{s}{r} + 2 r r s \sin. \frac{s}{r} + 2 r^3 \cos. \frac{s}{r} \text{ et} \\ \int s s \partial s \cos. \frac{s}{r} &= r s s \sin. \frac{s}{r} + 2 r r s \cos. \frac{s}{r} - 2 r^3 \sin. \frac{s}{r}; \end{aligned}$$

hinc igitur erit

$$\begin{aligned} \int \partial s \left( \frac{\partial \partial x}{\partial t^2} \right) &= -2 \cos. \frac{s}{r} (r r'' + r' r') \\ &\quad - s \sin. \frac{s}{r} (r'' + \frac{2 r' r'}{r}) + \frac{r' r' s s}{r r} \cos. \frac{s}{r} \text{ et} \\ \int \partial s \left( \frac{\partial \partial y}{\partial t^2} \right) &= -2 \sin. \frac{s}{r} (r r'' + r' r') \\ &\quad + s (r'' + (r'' + \frac{2 r' r'}{r}) \cos. \frac{s}{r}) + \frac{r' r' s s}{r r} \sin. \frac{s}{r} + \Delta : t. \end{aligned}$$

§. 18. Nunc igitur ad aequationem nostram constituendam prior formula ducatur in  $(\frac{\partial y}{\partial s}) = \sin. \frac{s}{r}$  altera vero in  $-(\partial x)$

$-\left(\frac{\partial x}{\partial s}\right) = -\cos. \frac{s}{r}$ , et membrum dextrum aequationis nostrae  
 euadet

$$-r'' s \cos. \frac{s}{r} - (r'' + \frac{2r'r'}{r}) s + \sin. \frac{s}{r} \Gamma : t - \cos. \frac{s}{r} \Delta : t,$$

quoniam igitur membrum finistrum est

$$2g \sin. \frac{s}{r} \int P \partial s - 2g \cos. \frac{s}{r} \int Q \partial s,$$

aequatio, ex qua tota motus natura est definienda, erit

$$2g \sin. \frac{s}{r} \int P \partial s - 2g \cos. \frac{s}{r} \int Q \partial s = -r'' s \cos. \frac{s}{r} \\
 - (r'' + \frac{2r'r'}{r}) s + \sin. \frac{s}{r} \Gamma : t - \cos. \frac{s}{r} \Delta : t,$$

vnde cum duae adhuc insint incognitae P et Q, alteram pro  
 lubitu accipere licebit.

§. 19. Consideremus etiam tensionem T, quam filum  
 in singulis punctis sustinebit, quae cum in genere fuerit

$$T = -\left(\frac{\partial x}{\partial s}\right) \int P \partial s - \left(\frac{\partial y}{\partial s}\right) \int Q \partial s + \frac{1}{2g} \left(\frac{\partial x}{\partial s}\right) \int \partial s \left(\frac{\partial \partial x}{\partial t^2}\right) \\
 + \frac{1}{2g} \left(\frac{\partial y}{\partial s}\right) \int \partial s \left(\frac{\partial \partial y}{\partial t^2}\right),$$

substitutis valoribus modo inuentis fiet

$$T = -\cos. \frac{s}{r} \int P \partial s - \sin. \frac{s}{r} \int Q \partial s - \frac{1}{g} (r r'' + r' r') \\
 + \frac{1}{2g} r'' s \sin. \frac{s}{r} + \frac{1}{2g} \cdot \frac{r' r' s s}{r r} + \frac{1}{2g} \Gamma : t \cos. \frac{s}{r} \\
 + \frac{1}{2g} \Delta : t \sin. \frac{s}{r}.$$

§. 20. Cum igitur ex priore aequatione fit

$$\int Q \partial s = \tan. \frac{s}{r} \int P \partial s + \frac{1}{2g} r'' s + \frac{1}{2g} (r'' + \frac{2r'r'}{r}) \frac{s}{\cos. \frac{s}{r}} \\
 - \frac{1}{2g} \tan. \frac{s}{r} \Gamma : t + \frac{1}{2g} \Delta : t,$$

si hic valor in expressione tensionis substituat, prodibit

$$T =$$

$$T = -\frac{\int P \partial s}{\cos. \frac{s}{r}} - \frac{1}{2g} (r'' + \frac{2r'r'}{r}) s \tan g. \frac{s}{r} - \frac{1}{g} (rr'' + r'r') \\ + \frac{1}{2g} \cdot \frac{r'r'ss}{rr} + \frac{1}{2g \cos. \frac{s}{r}} \Gamma : t$$

ficque per tensionem formula  $\int P \partial s$  ita exprimitur, vt fit

$$\int P \partial s = -T \cos. \frac{s}{r} - \frac{1}{2g} (r'' + \frac{2r'r'}{r}) s \sin. \frac{s}{r} - \frac{1}{g} (rr'' + r'r') \cos. \frac{s}{r} \\ + \frac{1}{2g} \cos. \frac{s}{r} \cdot \frac{r'r'ss}{rr} + \frac{1}{2g} \Gamma : t$$

vnde differentiando, si ponamus  $\partial T = T' \partial s$  quandoquidem hic sola quantitas  $s$  variabilis assumitur, fiet

$$P = -T' \cos. \frac{s}{r} + \frac{T}{r} \sin. \frac{s}{r} - \frac{1}{2g} (r'' + \frac{2r'r'}{r}) \sin. \frac{s}{r} - \frac{s}{2gr} (r'' + \frac{2r'r'}{r}) \cos. \frac{s}{r} \\ + \frac{1}{gr} (rr'' + r'r') \sin. \frac{s}{r} - \frac{1}{2gr} \sin. \frac{s}{r} \cdot \frac{r'r'ss}{rr} + \frac{r'r's}{gr} \cos. \frac{s}{r}$$

quae manifesto reducitur ad hanc

$$P = -T' \cos. \frac{s}{r} + \frac{T}{r} \sin. \frac{s}{r} + \frac{r''}{2g} \sin. \frac{s}{r} - \frac{s}{2gr} (r'' + \frac{2r'r'}{r}) \cos. \frac{s}{r} \\ - \frac{1}{2gr} \sin. \frac{s}{r} \cdot \frac{r'r'ss}{rr} + \frac{r'r's}{gr} \cos. \frac{s}{r}$$

Simili modo, quia ex prima aequatione est

$$\int P \partial s = \cot. \frac{s}{r} \int Q \partial s - \frac{1}{2g \sin. \frac{s}{r}} r'' s \cot. \frac{s}{r}$$

$$- \frac{1}{2g} (r'' + \frac{2r'r'}{r}) \frac{s}{\sin. \frac{s}{r}} + \frac{1}{2g} \Gamma : t - \frac{1}{2g} \cot. \frac{s}{r} \Delta : t,$$

qui valor in expressione tensionis substitutus praebet

$$T = -\frac{\int Q \partial s}{\sin. \frac{s}{r}} + \frac{1}{2g \sin. \frac{s}{r}} r'' s + \frac{1}{2g} (r'' + \frac{2r'r'}{r}) s \cot. \frac{s}{r} \\ - \frac{1}{g} (rr'' + r'r') + \frac{1}{2g} \cdot \frac{r'r'ss}{rr} + \frac{1}{2g \sin. \frac{s}{r}} \Delta : t,$$

inde porro colligitur

$$\begin{aligned} \int Q \partial s = & -T \sin. \frac{s}{r} + \frac{r''s}{2g} + \frac{1}{2g} (r'' + \frac{2r'r'}{r}) \cos. \frac{s}{r} \\ & - \frac{1}{g} (rr'' + r'r') \sin. \frac{s}{r} + \frac{\sin. \frac{s}{r} \cdot r'r'ss}{2gr} + \frac{1}{2g} \Delta s \end{aligned}$$

unde tandem differentiando elicitur Q

$$\begin{aligned} Q = & -T' \sin. \frac{s}{r} - \frac{T}{r} \cos. \frac{s}{r} + \frac{r''}{2g} + \frac{1}{2g} (r'' + \frac{2r'r'}{r}) \cos. \frac{s}{r} \\ & - \frac{s}{2gr} (r'' + \frac{2r'r'}{r}) \sin. \frac{s}{r} - \frac{1}{gr} (rr'' + r'r') \cos. \frac{s}{r} \\ & + \frac{1}{2gr} \cos. \frac{s}{r} \cdot \frac{r'r'ss}{rr} + \frac{1}{g} \frac{r'r's}{rr} \sin. \frac{s}{r}; \text{ siue} \\ Q = & -T' \sin. \frac{s}{r} - \frac{T}{r} \cos. \frac{s}{r} + \frac{r''}{2g} - \frac{rr''}{2gr} \cos. \frac{s}{r} \\ & - \frac{sr''}{2gr} \sin. \frac{s}{r} + \frac{r'r'ss}{2gr^2} \cos. \frac{s}{r}. \end{aligned}$$

§. 22. Hoc igitur modo ambas litteras incognitas P et Q per tensionem definiuimus, vbi notari meretur has litteras designare vires acceleratrices filo in puncto y applicatas. Quoniam enim elementi Yy = ∂s massa quoque exprimitur per ∂s, vires motrices vtique erunt P ∂s et Q ∂s, prouti supra assumimus. Non solum autem ipfas has vires P et Q per tensionem expressimus, sed etiam formulas integrales ∫P ∂s et ∫Q ∂s.

§. 23. Cum autem in formulis pro P et Q inuentis non solum tensio ipsa T insit sed etiam eius differentiale ∂T = T' ∂s, operae pretium erit per combinationem harum formularum siue T siue T' eliminare. Hoc modo reperiemus

$$\begin{aligned} P \sin. \frac{s}{r} - Q \cos. \frac{s}{r} = & \frac{T}{r} - \frac{r''}{2g} \cos. \frac{s}{r} - \frac{1}{2g} (r'' + \frac{2r'r'}{r}) \\ & + \frac{1}{gr} (rr'' + r'r') - \frac{r'r'ss}{2gr^2} = \frac{T}{r} - \frac{r''}{2g} \cos. \frac{s}{r} + \frac{r''}{g} - \frac{r'r'ss}{2gr^2}; \\ P \cos. \frac{s}{r} + Q \sin. \frac{s}{r} = & -T' + \frac{r''}{2g} \sin. \frac{s}{r} - \frac{s}{2gr} (r'' + \frac{2r'r'}{r}) \\ & + \frac{r'r's}{gr} = -T' + \frac{r''}{2g} \sin. \frac{s}{r} - \frac{r''s}{2gr}; \end{aligned}$$

vbi

vbi notasse iuuabit, exprimere formulam posteriorem  $P \cos. \frac{s}{r} + Q \sin. \frac{s}{r}$  vim tangentialem qua filum in puncto Y sollicitatur, alteram vero formulam  $P \sin. \frac{s}{r} - Q \cos. \frac{s}{r}$  vim normalem eidem puncto applicatam, quarum ergo vtraque ex tensione T, quam quidem pro lubitu fingere licet, perfecte determinabitur. Atque hinc pro ipso fili initio E vbi  $s = 0$  fiet

$$P \sin. \frac{s}{r} - Q \cos. \frac{s}{r} = \frac{T}{r} = -Q$$

ideoque  $Q = -\frac{T}{r}$ . Similique modo

$$P \cos. \frac{s}{r} + Q \sin. \frac{s}{r} = -T' = P.$$

§. 24. His formulis euolutis ponamus vim tangentialem acceleratricem secundum directionem Y y agentem  $= \Theta$ , at vim normalem secundum directionem Y O versus centrum circuli tendentem  $= \Pi$ , ita vt fit

$$\Theta = P \cos. \frac{s}{r} + Q \sin. \frac{s}{r} \text{ et}$$

$$\Pi = Q \cos. \frac{s}{r} - P \sin. \frac{s}{r}$$

atque valores harum duarum virium erunt

$$\Theta = -T' + \frac{r''}{2g} \sin. \frac{s}{r} - \frac{r''s}{2gr} \text{ et}$$

$$\Pi = -\frac{T}{r} + \frac{r''}{2g} \cos. \frac{s}{r} - \frac{r''}{2g} + \frac{r'r'ss}{2gr^3}.$$

Nunc igitur cum quaestio in se fit indeterminata, sequentia Problemata specialia percurramus, in quibus ratio virium sollicitantium praescribitur, vt filo motus supra assignatus inducatur.

### Problema I.

§. 25. *Definire vires tangentiales ad motum supra descriptum in filo producendum requisitas.*

### Solutio.

Cum igitur hic solae vires tangentiales requirantur, vires normales  $\Pi$  euanescent ita vt fit  $\Pi = 0$ , vnde ex postre-

ma aequatione colligitur tensio:

$$T = \frac{r''r}{2g} \cos. \frac{s}{r} - \frac{rr''}{2g} + \frac{r'r'}{2grr} ss,$$

cuius differentiale sumto solo  $s$  variabili praebet

$$T' = -\frac{r''}{2g} \sin. \frac{s}{r} - \frac{r'r's}{grr},$$

quo valore substituto reperimus vim tangentialem:

$$\Theta = \frac{r''}{g} \sin. \frac{s}{r} - \left( \frac{rr'' - 2r'r'}{2grr} \right) s + \frac{r''}{g} \sin. \frac{s}{r} - \frac{r''s}{2gr},$$

quae ergo in ipso termino E vbi  $s = 0$  euadit  $\Theta = 0$ , in fine autem fili seu puncto T vbi  $s = a$  erit

$$\Theta = \frac{r''}{g} \sin. \frac{a}{r} - \frac{(rr'' - 2r'r')}{2grr} a.$$

### Corollarium.

§. 26. Quia hic  $r$  denotat radium circuli secundum quem filum elapso tempore  $t$  incuruatur, iam supra monuimus  $r$  talem esse debere functionem ipsius  $T$ , quae fiat infinita posito  $P = 0$ : consideremus vnicum casum.

### Exemplum.

§. 27. Sumamus  $r = \frac{1}{t^2}$ , erit  $r' = -\frac{2}{t^3}$  et  $r'' = \frac{6}{t^4}$ ; hinc igitur fiet vis tangentialis quaesita  $\Theta = \frac{2}{g t^3} \sin. st$ ; tensio autem erit  $T = \frac{1}{g t^4} (1 - \cos. st) + \frac{ss}{2g t^4}$ : hinc igitur sequentia notari merentur: 1) In ipso igitur initio vbi  $t = 0$  vires tangentiales vbique infinitae requiruntur, unde etiam tensio euadet infinita. 2) Elapso autem quouis tempore pro singulis fili punctis vires tangentiales erunt reciproce vt cubus temporis. 3) Pro ipso autem fili termino E, vbi  $s = 0$ , tam vis tangentialis  $\Theta$  quam tensio euanescit, id quod natura rei postulat, cum punctum E maneat immotum. 4) Supra vidimus, celeritates puncti Y secundum directiones YP et YQ esse, priorem

rem  $(\frac{\partial x}{\partial t}) = r' \sin. \frac{s}{r} - \frac{r''s}{r} \cos. \frac{s}{r}$ . Alteram vero

$$(\frac{\partial y}{\partial t}) = r' (1 - \cos. \frac{s}{r}) - \frac{r''s}{r} \sin. \frac{s}{r}$$

quae ergo hoc casu evadent

$$(\frac{\partial y}{\partial t}) = -\frac{(1 - \cos. st)}{st} + \frac{1}{t} s \sin. st$$

$$(\frac{\partial x}{\partial t}) = -\frac{1}{st} \sin. st + \frac{1}{t} s \cos. st,$$

quae casu  $t = 0$ , quo fit  $\sin. st = st$  et  $\cos. st = 1 - \frac{sst}{2}$ ,  
erunt  $(\frac{\partial x}{\partial t}) = -\frac{1}{2} s^3 t = 0$  et  $(\frac{\partial y}{\partial t}) = \frac{1}{2} s s$ , vnde patet, quo hic  
casus locum habere queat, initio singulis fili punctis Y in di-  
rectione YQ eiusmodi celeritates imprimi debere, quae sint  
quadrato arcus EY  $= s$  proportionales. Tum vero ipso ini-  
tio viribus opus esse infinitis, quae deinceps in ratione tripli-  
cata temporis decrefcent.

## Problema II.

§. 28. Definire vires normales  $\Pi$ , ad motum supra de-  
scriptum in filo producendum requisitas.

### Solutio.

Hic igitur esse debet  $\Theta = 0$ , vnde colligimus:

$$T' = \frac{r''}{2g} \sin. \frac{s}{r} - \frac{r''s}{2gr},$$

vnde deducimus integrando:

$$T = -\frac{rr''}{2g} \cos. \frac{s}{r} - \frac{r''ss}{4gr} + f:t,$$

quo valore substituto reperitur vis normalis quaesita

$$\Pi = -\frac{r''}{2g} (1 - 2 \cos. \frac{s}{r}) + (\frac{rr'' + 2r'r'}{4gr^3}) ss - \frac{1}{r} f:t,$$

vnde pro termino fili E fiet  $\Pi = +\frac{r''}{2g} - \frac{1}{r} f:t$  et tenfio

$$T = -\frac{rr''}{2g} + f:t.$$

### Exemplum.

§. 29. Consideremus hic iterum casum quo  $r = \frac{1}{t}$ , ideoque  $r' = -\frac{1}{t^2}$  et  $r'' = \frac{2}{t^3}$ , eritque vis normalis:

$$\Pi = -\frac{1}{g t^3} (1 - 2 \cos. s t) + \frac{1}{g t} s s - t f : t,$$

et tensio

$$T = -\frac{1}{g t^4} \cos. s t - \frac{s s}{2 g t^2} + f : t.$$

Hinc igitur pro termino fili E ubi  $s = 0$  fiet

$$\Pi = +\frac{1}{g t^3} - t : f : t \text{ et } T = -\frac{1}{g t^4} + f : t,$$

motus autem filo in ipso initio imprimendus erit vt ante

$$\left(\frac{\partial x}{\partial t}\right) = 0 \text{ et } \left(\frac{\partial y}{\partial t}\right) = \frac{1}{2} s s.$$

### Corollarium.

§. 30. Hoc igitur problema etiam nunc est indeterminatum, quoniam functio arbitrio nostro relinquitur. Eam igitur ita assumere licebit, vt tensio in ipso fili termino E euanescat, quod ergo fiet si functio  $f : t = \frac{1}{g t^4}$ , vnde fiet vis normalis :

$$\Pi = \frac{2}{g t^3} (1 - \cos. s t) + \frac{1}{g t} s s,$$

quae ergo in ipso puncto E euanescit. Hinc igitur patet quomaius euadat tempus  $t$ , has vires normales continuo fieri minores.

### Problema III.

§. 31. Inuenire tam vires tangentiales quam normales ad motum propositum fili requisitas, ita vt durante motu tensio fili in singulis punctis perpetuo sit nulla.

Solutio.

### Solutio.

Cum igitur sit  $T = 0$  ideoque etiam  $T' = 0$ , vires quæsitæ fequenti modo exprimentur:

$$\Theta = \frac{r''}{2g} \sin. \frac{s}{r} - \frac{r''s}{2gr} \text{ et}$$

$$\Pi = -\frac{r''}{2g} (1 - \cos. \frac{s}{r}) + \frac{r'r'}{2gr^3} ss,$$

quæ ambæ euanescunt pro termino fili E vbi fit  $s = 0$ . Ex his duabus viribus etiam vires initio consideratæ P et Q assignari poterunt. Cum enim sit

$$P = \Theta \cos. \frac{s}{r} - \Pi \sin. \frac{s}{r} \text{ et}$$

$$Q = \Theta \sin. \frac{s}{r} + \Pi \cos. \frac{s}{r},$$

hinc colligitur fore

$$P = \frac{r''}{2g} \sin. \frac{s}{r} - \frac{r''}{2gr} s \cos. \frac{s}{r} - \frac{r'r'}{2gr^3} ss \sin. \frac{s}{r} \text{ et}$$

$$Q = \frac{r''}{2g} (1 - \cos. \frac{s}{r}) - \frac{r''}{2gr} s \sin. \frac{s}{r} + \frac{r'r'}{2gr^3} ss \cos. \frac{s}{r}.$$

### Exemplum.

§. 32. Sit iterum  $r = \frac{1}{t}$ , vt fit  $r' = -\frac{1}{t^2}$  et  $r'' = \frac{2}{t^3}$ , fietque  $\Theta = \frac{1}{gt^3} \sin. st - \frac{s}{gt^2}$  et

$$\Pi = -\frac{1}{gt^3} (1 - \cos. st) + \frac{ss}{2gt},$$

vel loco harum duarum virium applicatæ concipi possunt fequentes:

$$P = \frac{1}{gt^3} \sin. st - \frac{1}{gt^2} s \cos. st - \frac{1}{2gt} ss \sin. st.$$

$$Q = \frac{1}{gt^3} (1 - \cos. st) - \frac{1}{gt^2} s \sin. \frac{s}{r} + \frac{1}{2gt} ss \cos. \frac{s}{r},$$

ab his scilicet viribus filum, quod initio erat in directum extensum, tandem post tempus infinitum quasi in vnicum punctum conglomerabitur.

Scho-

Scholien.

§. 33. Hinc igitur infinitos casus deducere licet, quibus motus fili, dum a certis viribus continuo sollicitatur, perfecte determinari potest. Atque hi casus maxime sunt memorabiles, cum hactenus nullo plane casu talem motum investigare licuerit, in eo quidem excepto, quo filo nullae plane vires applicatae concipiuntur. Simili autem modo infinitos alios huiusmodi casus evolvere licebit, quibus filum successive secundum alios atque alios arcus circulares quacunque lege incurvatur; semper enim per theoriam generalem eiusmodi vires assignare licebit, quibus tales motus producentur.

Propositio